

Léčba botulotoxinem

Pacient (štítek)

Jméno a příjmení:

Rodné číslo:

Bydliště:

Zákonný zástupce

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Vážená paní, vážený pane,

v předkládaném formuláři si přečtete informace o léčebném podání botulotoxinu.

Před zákrokem budete lékařem informován(-a) o důvodech a způsobu jeho provedení, možných komplikacích i o dalším postupu léčby. Toto poučení Vám má podat základní informace a být návodem k případným dotazům.

Co je botulotoxin:

Je to přirozená jedovatá látka známá také pod laickým názvem „klobásový jed“. Je vytvářen bakterií *Clostridium botulinum*. U člověka způsobuje požití otrávených potravin závažné onemocnění zvané botulismus. Botulotoxin však zároveň našel uplatnění v léčbě některých nervosvalových onemocnění.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Botulotoxin se podává injekčně do svalů s nadměrnou aktivitou, které jsou zodpovědné za Vaše obtíže. Princip účinku spočívá v oslabení přenosu nervových podnětů do těchto svalů s tím ke snížení jejich napětí a k omezení abnormálních pohybů. Účinek botulotoxinu přetrvává zpravidla 3 měsíce, poté je nutné jej zopakovat. Botulotoxin neléčí příčinu onemocnění, pouze potlačuje některé jeho příznaky. Ani při jeho opakovaném a dlouhodobém podávání tedy není zaručeno, že Vaše obtíže definitivně vymizí. Lze jej bezpečně podávat dlouhodobě s dobrým efektem. U některých pacientů může botulotoxin po opakovaných aplikacích ztratit svůj účinek. Nedoporučuje se používat botulotoxin v těhotenství a během kojení.

Před zákrokem je třeba upozornit ošetřujícího lékaře: pokud jste precitlivělí na botulotoxin nebo některou z jeho složek (sacharóza, sérový albumin), užíváte-li léky na ředění krve, jestliže se u Vás projevily nežádoucí účinky u předchozích aplikací botulotoxinu typu A (kožní reakce, slabost svalů), pokud trpíte onemocněním s poruchou nervosvalového přenosu (ALS, myastenia gravis apod.), jestliže máte astma nebo rozednu plic, pokud máte kardiostimulátor, neurostimulátor, pumpový systém, případně jiné elektrické zařízení.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Výkon se provádí ambulantně, není bolestivější než běžná injekce do svalů a nevyžaduje zvláštní přípravu ani žádnou formu znecitlivění.

Lékař po předchozí desinfekci aplikuje injekční stříkačkou s tenkou jehlou přiměřené množství zředěného botulotoxinu do těch svalů, které jsou postiženy nadměrnou aktivitou.

Lze použít i přesnější způsob zaměření příslušných svalů a to pomocí speciálního zařízení s elektromyografickou jehlou nebo navigaci pomocí ultrazvuku.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Nežádoucí účinky omezující se na místo podání – bolest, snížená citlivost kůže, otok, zarudnutí, svědění, zánět žíly, dráždění nervu, modřina nebo krvácení v místě vpichu. Vzácně se mohou šířit i na vzdálenější svalové skupiny. Může dojít k oslabení svalové síly.

Tyto komplikace nejsou závažné, obvykle odezní během několika dní a léčebný účinek přetrvává.

Aplikace **do oblasti obličeje**: pokles očního víčka nebo nemožnost zavřít oko, dvojitě vidění, pokles ústního koutku, slabost obličejového svalstva, porucha srozumitelnosti řeči z oslabených řečových svalů, atrofie či bolest svalů v místě aplikace, zánět spojivek nebo jiný zánět v oblasti oka, zvýšené slzení či naopak suché oči, otok spodního víčka (při aplikaci těsně blízko oka), nemožnost nakrčení čela a nemožnost vytvoření vrásek na čele.

Aplikace **do oblasti krku**: ztížené polykání zejména tužších soust a tekutin, porucha hlasu, chraptivost, porucha řeči, slabost šíjového svalstva (potíže udržet hlavu ve vzpřímené poloze), ztížené dýchání (pocit nemožnosti plného nádechu), zvýrazněný třes hlavy.

Aplikace **do oblasti končetin**: oslabení svalových skupin výraznější, než je žádoucí (přechodná ztráta již získaných dovedností), oslabení končetiny jako takové (přechodný funkční výpadek), zhoršení chůze.

Mezi **závažné komplikace** patří: pneumotorax (při hlubokém vpichu může dojít k zasažení plicí a následná přítomnost vzduchu v hrudníku utlačuje plíci), poškození nervové pleteně jehlou, zasažení cévy a následné krvácení, lokální infekce.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Po aplikaci není třeba dodržovat žádný zvláštní režim. Pokud botulotoxin nezabral po 2-3 týdnech, je možné, že dávka nebyla pro Vaše svaly dostatečná. Nová aplikace není možná dříve než za 3 měsíce.

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Byly mi vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). Lékařem jsem byl(a) poučen(a) o možnosti svůj souhlas s navrženým postupem odvolat.

S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Datum:

Podpis pacienta nebo zákonného zástupce

Razítko oddělení, jméno, příjmení a podpis ošetřujícího lékaře, který vysvětluje pohovor provedl

Pacient(ka) není schopen(a) podpisu. Svůj souhlas vyjádřil(a):

popište způsob:

Jméno, příjmení a podpis svědka

Razítko oddělení, jméno, příjmení a podpis lékaře